

3r informe sobre l'impacte de la COVID-19 en els Centres Especials de Treball d'iniciativa social

N=43

PRINCIPALS RESULTATS

- Tres de cada quatre Centres Especials de Treball (CETs) d'iniciativa social a Catalunya preveu tancar l'any amb pèrdues degut a la pandèmia. El 67,7% d'aquests centres assegura que la caiguda de facturació rondarà el 25% i en la resta serà encara superior.
- Les entitats han fet mans i mànigues per mantenir l'ocupació de les seves plantilles aplicant mesures com l'Expedient de Regulació Temporal (ERTO), que a finals d'any afectava un 4,8% de les persones treballadores.
- El sector urgeix l'Administració a impulsar un pla de xoc que pal·liï els efectes de la recessió econòmica provocada per la pandèmia i faci una aposta ferma per la iniciativa social.

INTRODUCCIÓ

Fa mesos que s'intueix l'impacte de la crisi sanitària provocada per la pandèmia del coronavirus en els Centres Especials de Treball d'iniciativa social. Particularment en aquells en què la plantilla està integrada majoritàriament per treballadors/es amb especials dificultats¹. Així ho van constatar els dos primers observatoris duts a terme per DINCAT i AMMFEINA a través de les dades aportades per les respectives entitats associades en els mesos d'abril i juny. Reflectien nítidament com l'afectació sobre l'activitat productiva d'aquestes empreses va ser immediata i global i la recuperació, lenta i progressiva. Així, només dues setmanes després del decret de l'estat d'alarma, el 13 de març, el gruix dels CET conservava activa només el 25% de la seva activitat i a finals de juny el total d'empreses que havia pogut recuperar la normalitat productiva no arribava al 50%.

Aquest tercer i darrer observatori de l'any ens permet prendre el pols a la situació actual i conèixer quin està sent l'impacte real de la pandèmia sobre l'ocupació de les plantilles de CETs, però també sobre la facturació de les entitats i, per tant, preveure com s'afrontarà el 2021.

Els resultats de l'enquesta es recullen en aquest informe i fan referència a dades aportades per **43 CETs** d'iniciativa social, amb una plantilla global de prop de **4.800 treballadors/es**.

¹ Són les persones amb discapacitat intel·lectual o les persones amb trastorn mental igual o superior al 33% i les persones amb discapacitat física o sensorial igual o superior al 65%.

LA GOTA QUE FA VESSAR EL GOT

Els Centres Especials de Treball (CET) afrontaven l'any 2020 en una situació de fragilitat econòmica provocada per diverses situacions prèvies, com ara que les entitats socials que estan al capdavant acumulen molts anys d'infrafinançament o que aquestes empreses han hagut de fer front a un increment de la massa salarial de les seves plantilles d'un 35% en només tres anys. En aquest context, la crisi sanitària provocada per la pandèmia del coronavirus ha estat la gota que ha fet vessar el got.

Tres de cada quatre CET d'iniciativa social preveuen tancar l'any amb pèrdues, segons un observatori realitzat per AMMFEINA i Dincat. El 52,1% d'aquestes entitats assenyalen que la caiguda de la facturació rondarà el 25% i en un altre 25,0% dels casos, serà encara superior.

La pandèmia ha estat un cop molt fort pels CET. D'una banda, l'impacte va ser global i gairebé immediat i, de l'altra, la represa de l'activitat i el retorn al lloc de feina de la plantilla ha estat lent i progressiu. Per exemple, passats només 15 dies del decret de l'estat d'alarma cap dels CET havia pogut mantenir l'activitat normalment. De fet, la majoria (64,3%) conservava únicament un 25% de les línies actives. Alhora, dies després de la fi de l'estat d'alarma menys de la meitat d'aquestes empreses havien recuperat la seva activitat, malgrat moltes d'elles duen a terme activitats denominades essencials.

OBJECTIU: MANTENIR L'OCUPACIÓ

Tot i les sotragades que han patit els CET en els darrers anys i la situació de recessió econòmica provocada per la pandèmia, les entitats socials que estan al capdavant d'aquests recursos s'han conjurat per preservar l'ocupació de les seves plantilles.

Des del decret de l'estat d'alarma, per exemple, aquestes empreses han optat per impulsar diverses mesures puntuals encaminades a pal·liar l'impacte de l'aturada de la seva activitat. La més freqüent ha estat l'aplicació d'Expedients de Regulació Temporal d'Ocupació (ERTO), que si ve poques setmanes després de l'esclat del decret d'alarma va afectar un gruix important de les plantilles, a finals d'any només el 4,8% seguia en aquesta situació. D'aquestes, un 81,06% eren persones amb discapacitat. A data d'avui es continua treballant per evitar que aquests ERTO puguin representar una pèrdua efectiva de contractacions laborals.

URGEIX UN PLA DE XOC

Tot i les mesures preses i atenent a la situació de feblesa de les entitats socials, els sectors de la salut mental i la discapacitat intel·lectual urgeixen l'Administració a dissenyar un pla de xoc que pal·liï els efectes de la pandèmia, posi fi a l'infrafinançament crònic del tercer sector social i aposti de manera ferma per les entitats d'iniciativa social.

Aquest pla haurà de contemplar **línies específiques d'inversió** i millores en el finançament que permetin garantir els llocs de feina de les persones amb especials dificultats. Només així, amb mesures que blindin l'ocupació dels Centres Especials de Treball, es podrà garantir que aquests recursos segueixen complint amb la missió amb què van ser creats, és a dir que tinguin **una finalitat productiva com qualsevol empresa, però que mantinguin la seva funció social** i, en conseqüència, garanteixin un lloc de treball remunerat a persones que tindrien dificultats per accedir al mercat de treball ordinari.

L'any 2018 les plantilles dels 205 CET de Catalunya estaven formades per 23.591 professionals, dels quals un 62,2% corresponia a persones amb alguna discapacitat legalment reconeguda (16.333). Globalment, les dues tipologies de discapacitat que més ocupació registraven en aquestes empreses eren la salut mental i la discapacitat intel·lectual, amb prop de 9.500 persones treballadores, la majoria d'elles amb un grau de discapacitat d'entre el 33-45% (47,32%) i amb un grau superior al 65% (30,31%).

Informe elaborat per AMMFEINA i Dincat

22 de desembre de 2020